

MINISTRY OF HEALTH OF UKRAINE
Poltava State Medical University

**Pokhylko V. I., Soloviova H.O., Tsvirenko S.M.,
Cherniavska Yu.I., Kaliuzhka O.O.**

NURSING SKILLS
in PEDIATRICS

Lviv
Magnolia 2006
2023

The textbook is recommended by the Academic Council of Poltava State Medical University as a textbook for foreign students – graduates of master's degree, studying in the specialty 222 «Medicine» in higher educational institutions of the Ministry of Health of Ukraine, protocol # 8, 22/03/2022

Reviewers:

Pavlyshyn H. A. – Professor, Head of the Department of Pediatrics #2 I. Horbachevsky Ternopil National Medical University, Doctor of Medical Sciences.

Mavropulo T. K. – Professor, Professor of the Department of Pediatrics #2, Dnipro State Medical University, Doctor of Medical Sciences.

Tanianska S. M. – Associate Professor of the Department of Pediatrics #2, Poltava State Medical University, PhD.

Bieliaieva O. M. – Associate Professor, Head of the Department of Foreign languages with Latin language and medical terminology, Poltava State Medical University, Candidate of Pedagogical sciences, PhD.

Authors:

Pokhylko V. I. – Professor, Professor of the Department of Pediatrics #1 with propaedeutics and neonatology, Poltava State Medical University, Doctor of Medical Sciences.

Tsvirenko S. M. – Associate Professor, Head of the Department of Pediatrics #1 with propaedeutics and neonatology, Poltava State Medical University, Candidate of Medical Sciences.

Soloviova H. O. – Candidate of Medical Sciences, Associate professor of the Department of Pediatrics #1 with propaedeutics and neonatology of Poltava State Medical University.

Chernyavska Yu. I. – Candidate of Medical Sciences, Assistant professor of the Department of Pediatrics #1 with propaedeutics and neonatology of Poltava State Medical University.

Kaliuzhka O. O. – Candidate of Medical Sciences, Associate professor of the Department of Pediatrics #1 with propaedeutics and neonatology of Poltava State Medical University.

Nursing Skills in Pediatrics. Study guide for students of higher medical education / Pokhylko V. I., Soloviova H. O., Tsvirenko S. M., Cherniavska Yu. I., Kaliuzhka O. O. / «Magnolia 2006», 2023. – 176 p.

ISBN 978-617-574-231-0

The textbook discusses the algorithms for performing manipulations in pediatrics nursing practice in accordance with the curricula of pediatric disciplines, which are studied for 2–6 courses in higher medical education: «Care for patients. Practices», «Propaedeutics of Pediatrics», «Nursing Practice», «Pediatrics».

The textbook aims to help students of higher medical education in the formation of professional skills and abilities of objective examination in pediatric patients of different age, mastering the basic principles of nursing care. These algorithms are based on modern clinical guidelines for the nursing care.

UDC: 616-053.2: [616-083+614.253.52]-051

Відтворення цієї книги чи якоїсь її частини заборонено без письмової згоди видавництва. Будь-які спроби порушення авторських прав переслідуватимуться у судовому порядку.

ISBN 978-617-574-231-0

© Pokhylko V. I., Soloviova H. O., Tsvirenko S. M.,
Cherniavska Yu. I., Kaliuzhka O. O., 2023
© «Magnolia 2006», 2023

CONTENTS

Foreword	6
List of abbreviations	7
Part 1. Medical Skills	8
Chapter 1. Physical Assessment	8
Skill 1–1. Body weight measurement technique of children up to 2 years on medical pan scales	8
Skill 1–2. Body weight measurement technique of children over 2 years on medical scales.....	10
Skill 1–3. Growth measurement technique of children under one year	11
Skill 1–4. Growth measurement technique of children older than one year	12
Skill 1–5. Measuring of head and chest circumference of a newborn.....	14
Skill 1–6. Technique of measuring of head and chest circumference.....	15
Skill 1–7. Assessment of physical development of the child	16
Chapter 2. Common Skills	22
Skill 2–1. Preparation of the child for radiological methods of investigation.....	22
Skill 2–2. Preparation of the child for endoscopic methods of investigation.....	23
Skill 2–3. Preparation of the child for ultrasound investigation (UI).....	24
Skill 2–4. Transportation of patients.....	25
Part 2. Nursing Skill	27
Chapter 3. Basic Nursing	27
Skill 3–1. Measuring and assessing body temperature	27
Skill 3–2. Pulse measurement	29
Skill 3–3. Respiration measurement.....	30
Skill 3–4. Blood pressure measurement.....	31

Skill 3–5. Sputum specimen collection.....	34
Skill 3–6. Collecting urine in a urine collector	35
Skill 3–7. Collecting a stool for ova and parasites	36
Skill 3–8. Blood sample collection	38
Skill 3–9. Carrying of the hygienic bath	39
Chapter 4. Therapeutic Skills	41
Skill 4–1. Oxygen-therapy exercise with help of the Bobrov device.....	41
Skill 4–2. Supply of oxygen from the oxygen cushion	42
Skill 4–3. Infant enema	43
Skill 4–4. Nasal/oral suction	45
Skill 4–5. Drawing up medication from an ampule or vial	47
Skill 4–6. Administering an intradermal injection	49
Skill 4–7. Administering a subcutaneous injection	51
Skill 4–8. Administering an intramuscular injection	54
Skill 4–9. Administering an intravenous injection	56
Skill 4–10. Administering an intravenous infusion	57
Skill 4–11. Intraosseous injection	59
Skill 4–12. Applying an icecap or ice collar, a chemical cold pack	61
Skill 4–13. Applying a cold compress or pack.....	61
Skill 4–14. Inserting the flatus tube	62
Skill 4–15. Statement of the colonic tube	63
Skill 4–16. Apportion and distribution of medicines for enteral application.....	63
Skill 4–17. Instiling eye drops.....	64
Skill 4–18. Instiling ear drops	65
Skill 4–19. Instiling nasal drops	65
Skill 4–20. Carrying of the therapeutic bath.....	66
Chapter 5. Nutrition	69
Skill 5–1. The technique of applying the child to the breast.....	69
Skill 5–2. Feeding the child from the bottle.....	70
Skill 5–3. An algorithm for solving problems in feeding	72
Part 3. Medical equipment procedure.....	76
Chapter 6. Common medical equipment	76
Skill 6–1. Newborn radiant warmer.....	76
Skill 6–2. Newborn phototherapy machine	78

Skill 6–3. Electrocardiograph monitor and ECG measurement	80
Skill 6–4. Infusion pump	84
Part 4. Infection control	87
Chapter 7. Infection prevention and control	87
Skill 7–1. Hand hygiene	87
Skill 7–2. Isolation gown.....	90
Skill 7–3. Standart prevention.....	92
Part 5. Emergency care	95
1. Stop of bleeding.....	95
2. Fainting.....	98
3. Collapse.....	102
4. Anaphylactic shock	104
5. Seizures in children	107
6. Fever and hyperthermic syndrome	109
7. Hypoglycemia in children	112
8. Bronchoobstructive (wheezing) syndrome	115
9. Acute stenotic laryngotracheitis	117
10. Basic Life Support recommendations in pediatric patients	119
Removal of foreign body	122
Use of nasopharyngeal airway	124
References	133
Control Tests	136
Standards of answers	150
Appendix 1. Percentile tables	151
Appendix 2. Reflexes of newborns and children of the first year of life	163
Appendix 3. Pathological vital signs	169
Appendix 4. Main indicators of General Blood Count in Pediatric patients	170
Appendix 5. Pain Assesment in children	172
Appendix 6. Level of consciousness assessment	174

Навчальне видання

ПОХИЛЬКО Валерій Іванович
СОЛОВЙОВА Галина Олексіївна
ЦВІРЕНКО Світлана Миколаївна
ЧЕРНЯВСЬКА Юлія Ігорівна
КАЛЮЖКА Олена Олександрівна

НАВИЧКИ МЕДИЧНОЇ СЕСТРИ В ПЕДІАТРІЇ

Навчальний посібник англійською мовою.

Підп. до друку 27.05.2022 р.
Формат 60x84/16. Папір друк. № 2. Гарнітура PeterburgC.
Умовн. друк. арк. 10,23. Наклад 100 прим.

ПП «Магнолія 2006»
м. Львів-53, 79053, Україна, тел. +38 (050) 370-19-57
e-mail: magnol06@ukr.net

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції:
серія ДК № 2534 від 21.06.2006 року, видане Державним комітетом інформаційної
політики, телебачення та радіомовлення України.

Надруковано у друкарні видавництва «Магнолія 2006».

У посібнику розглянуто алгоритми виконання маніпуляцій у педіатричній сестринській практиці відповідно до навчальних планів педіатричних дисциплін, які вивчаються на 2–6 курсах вищої медичної освіти: «Догляд за хворими. Практика», «Пропедевтика педіатрії», «Сестринська справа. Практика», «Педіатрія».

Навчальний посібник має на меті допомогти студентам вищих медичних навчальних закладів у формуванні професійних умінь і навичок об'єктивного обстеження у дітей різного віку, оволодіння основними принципами сестринського догляду. Ці алгоритми базуються на сучасних клінічних рекомендаціях з медсестринського догляду.